

**Література XIX
ст.
у Європі**

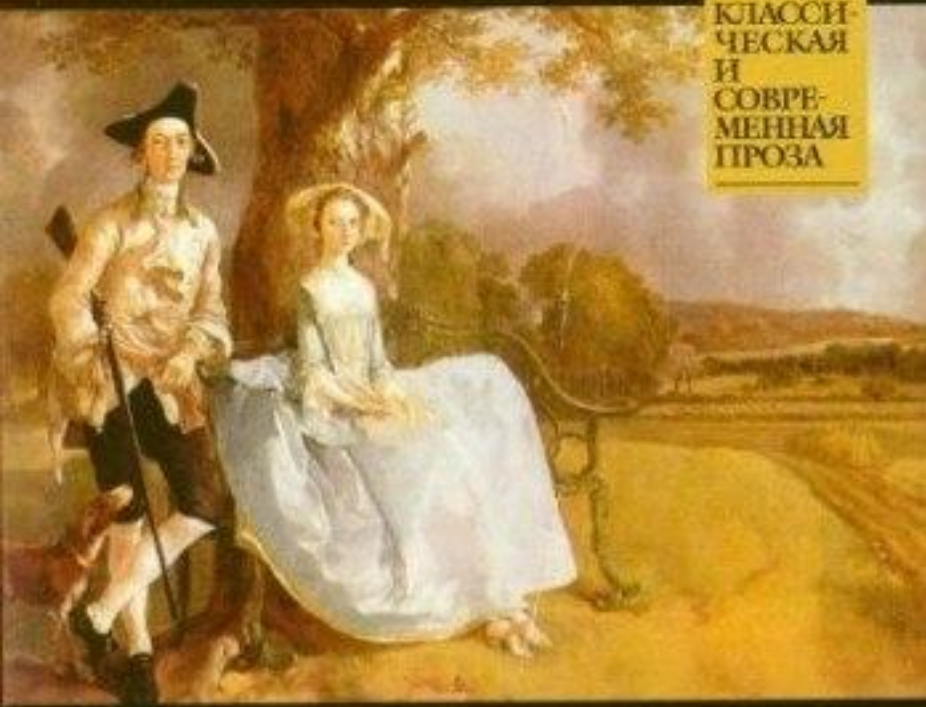
1.Розвиток класицизму в літературі ХІХ ст.

Розвиток культури в Європі ХІХ ст. був пов'язаний із протиборством і послідовною зміною трьох художніх напрямів — класицизму, романтизму, реалізму.

Найвизначнішим художнім досягненням нового класицизму була творчість видатних німецьких поетів Й. В. Гете та Й. Ф. Шіллера (1759—1805), зокрема їхні твори, пов'язані з так званим періодом веймарського класицизму ("Розбійники", "Заколот Фієско", "Підступність та кохання" Шіллера; "Римські елегії", "Егмонт" Гете). В цих творах відчувається орієнтація на високі ідеали античності, які сприяли формуванню гармонійної, вільної гуманної особистості. Раціоналістична виразність образів та сюжету цих творів водночас переплітається з тонким ліризмом.

КЛАССИЧЕСКАЯ И СОВРЕМЕННАЯ ПРОЗА

Иоганн Вольфганг

ГЕТЕ

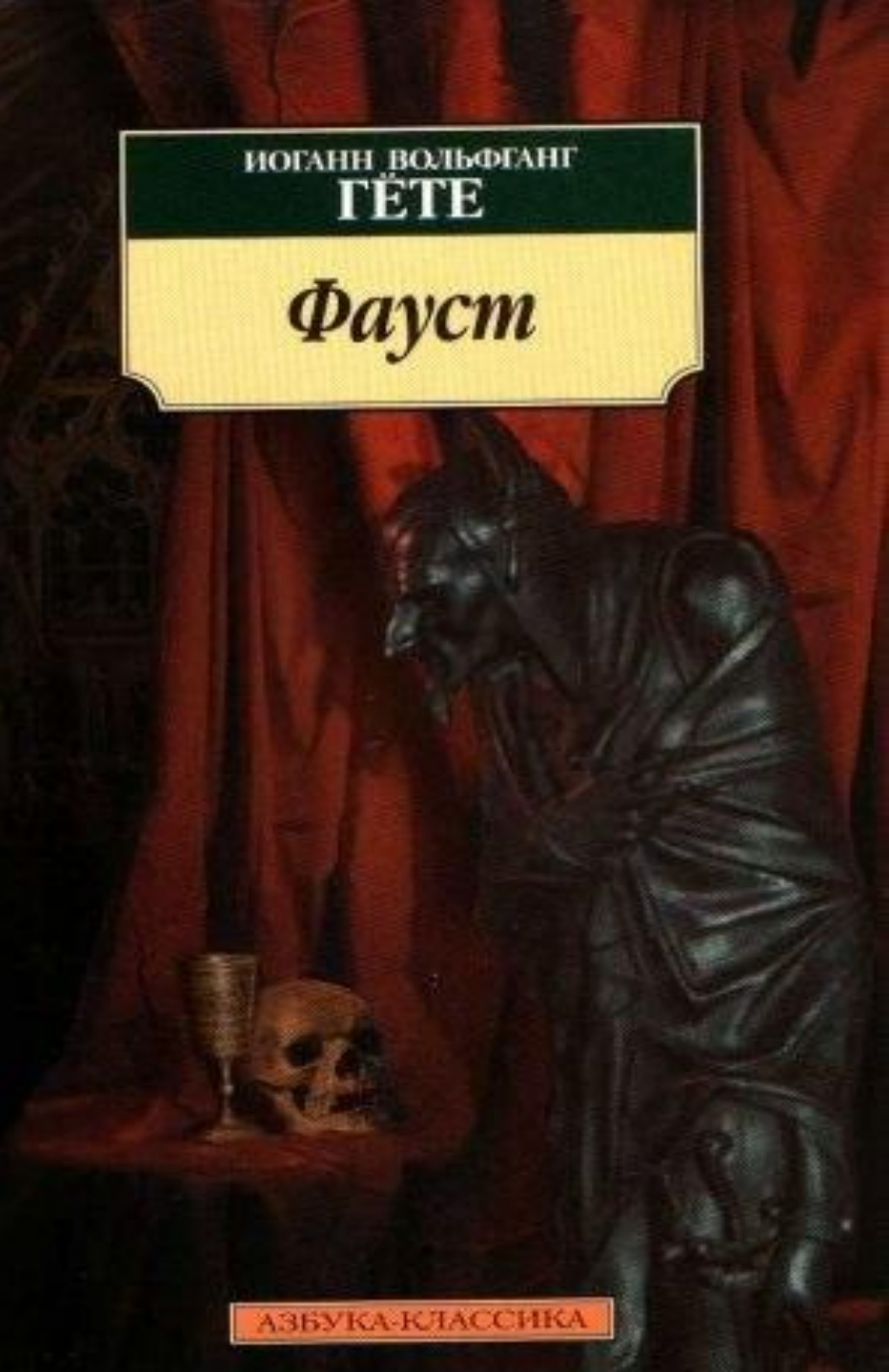
Страдания юного Вертера

Страдания юного Вертера

роман

ИОГАНН ВОЛЬФГАНГ ГЕТЕ

Фауст

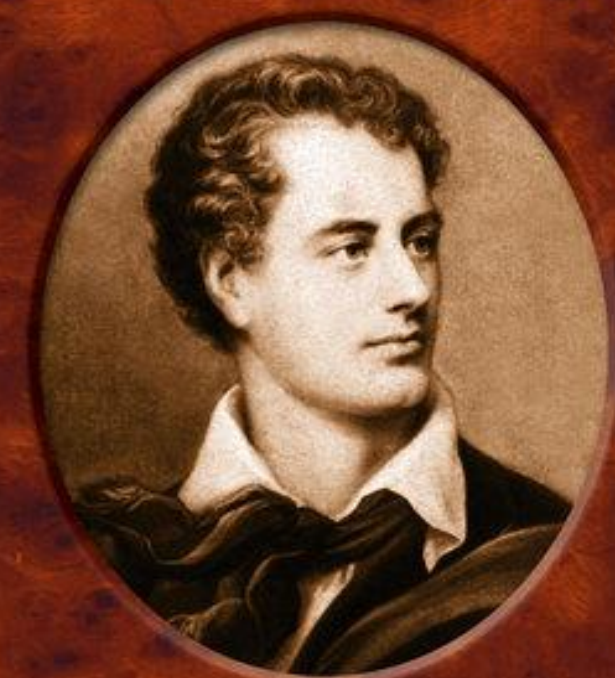
АЗБУКА-КЛАССИКА

2. Літературний романтизм XIX ст. Майже одночасно з новим класицизмом виник, розвинувся (врешті-решт рішуче відтіснив його) інший напрям — романтизм. Романтизм як система ідейно-художніх принципів, що протистояли класицизму, домінував у культурному житті Європи в першій третині XIX ст.

Тема злого та страшного світу з його сліпою владою матеріальних цінностей, ірраціональністю людської долі, одноманітністю повсякденного життя пройшла крізь всю історію романтичної літератури XIX ст., знайшовши найбільш яскраве втілення у творах видатного англійського поета Джорджа Байрона (1788—1824), а також російського поета Михайла Лєрмонтова (1814—1841), автора поеми "Демон", яка є геніальним символічним втіленням ідеї бунту особистості супроти несправедливого і жорстокого загальносвітового устрою

ДЖОРДЖ ГОРДОН
БАЙРОН

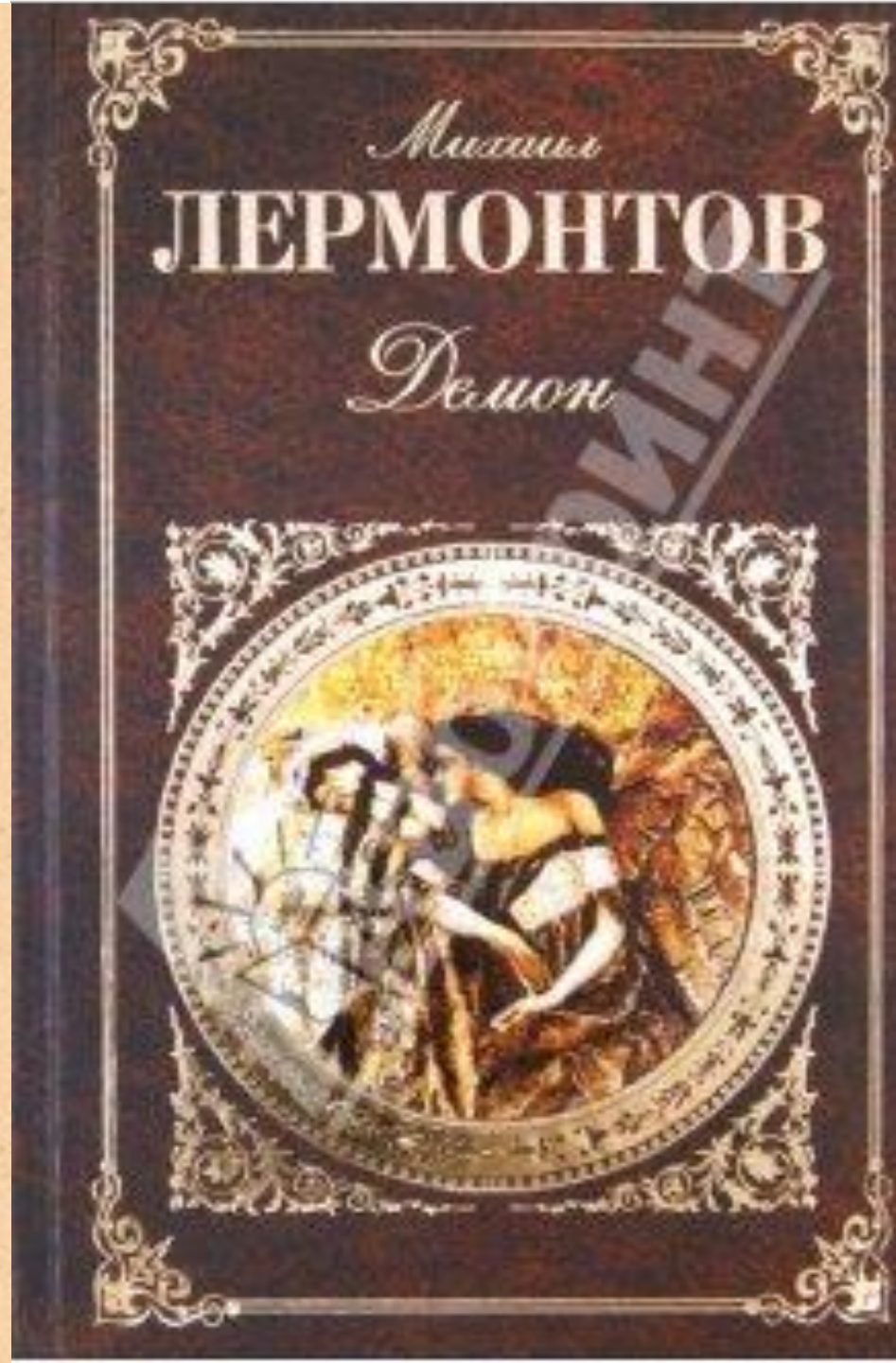
Малое
собрание
сочинений

М. Ю. Лермонтов

Герой нашего времени

3. Реалізм в літературі XIX ст. Хоча історія реалізму як художнього методу розпочинається ще за доби Відродження, відсутність чіткої естетичної програми довго не давала йому змоги оформитися в окремий напрям культурного життя, і лише в другій половині XIX ст. реалізм поступово завойовує міцні позиції в літературі. Одне з провідних завдань реалізму — виявити типовий взаємозв'язок характерів та життєвих обставин. Герої реалістичних творів були не просто носіями якоїсь однієї пристрасті, як це було властиво, наприклад, героям класичного мистецтва, не поодиноким романтичним бунтарям. Це — живі люди, які діяли за реальних типових обставин, породжених самою дійсністю.

Становлення реалізму відбувалося поступово. Спочатку реалізм був тісно пов'язаний з романтизмом. Показовими щодо цього є "Шагренева шкіра" видатного французького письменника **Оноре де Бальзака** (1799—1850), "Пармський монастир" відомого французького письменника **Фредеріка Стендаля** (справжнє ім'я та прізвище — Анрі-Марі Бейль, (1783—1842) або романи видатного англійського письменника **Чарлза Діккенса** (1812—1870). Разом з тим типово романтичні мотиви все більше трансформувалися в реалістичні, знаходячи опору в соціальному дослідженні ("Червоне і чорне" Стендаля, "Батько Горіо" та "Гобсек" Бальзака тощо).

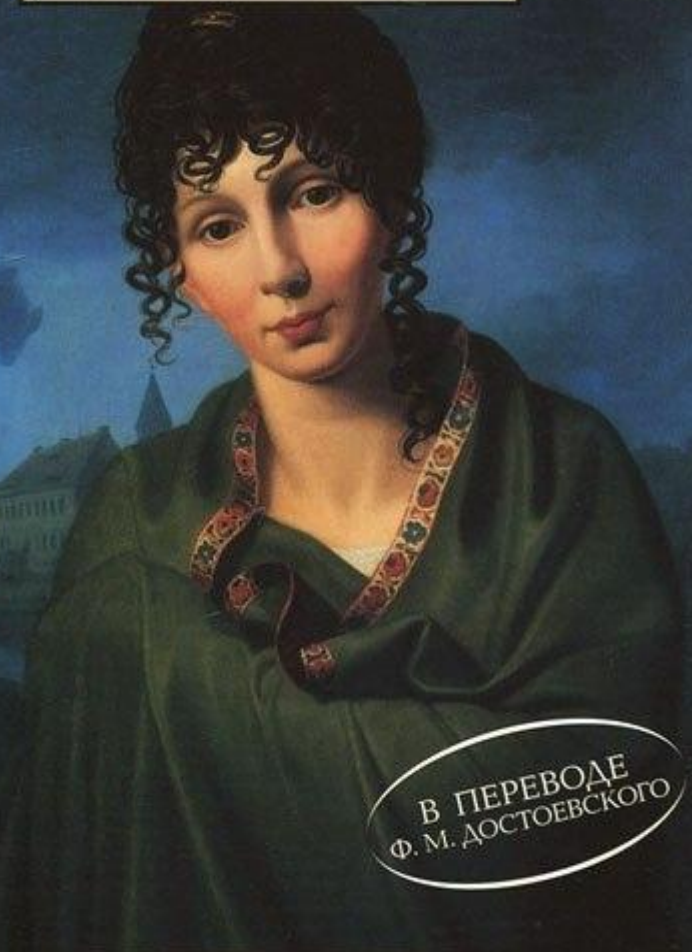
О. БАЛД

ЧЕЛОВЕЧ
КОМЕ

ОНОРЕ ДЕ
БАЛЬЗАК

Евгения Гранде

В ПЕРЕВОДЕ
Ф. М. ДОСТОЕВСКОГО

АЗБУКА-КЛАССИКА

ozon.ru

Мирной Литературы

ОНОРЕ ДЕ БАЛЬЗАК

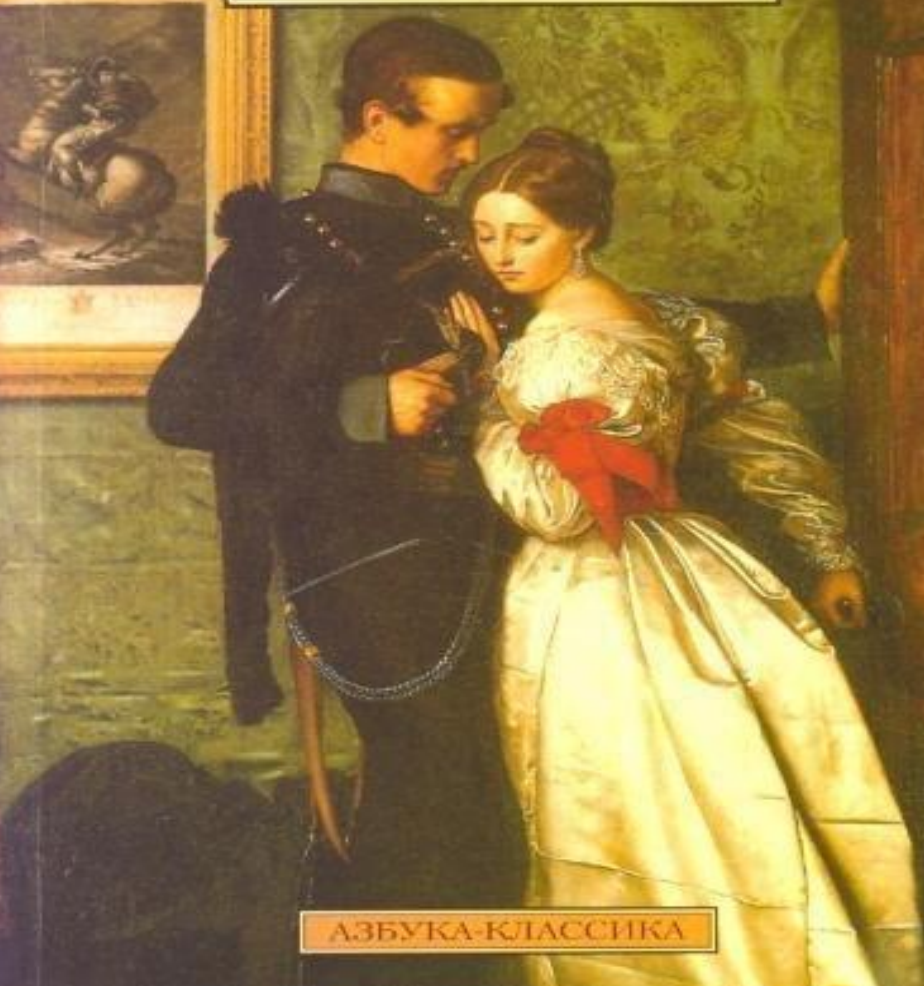
ЕВГЕНИИ ИЛЛЮЗИИ

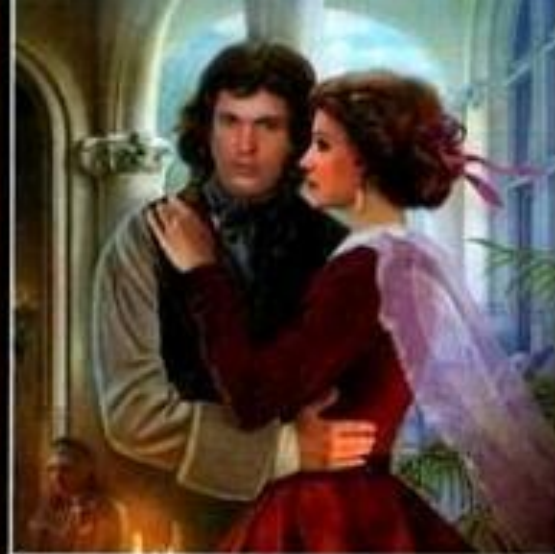

СТЕНДАЛЬ

*Пармская
обитель*

АЗБУКА-КЛАССИКА

АЗБУКА
НА ПЕРС
ВУСМЕЛЛА

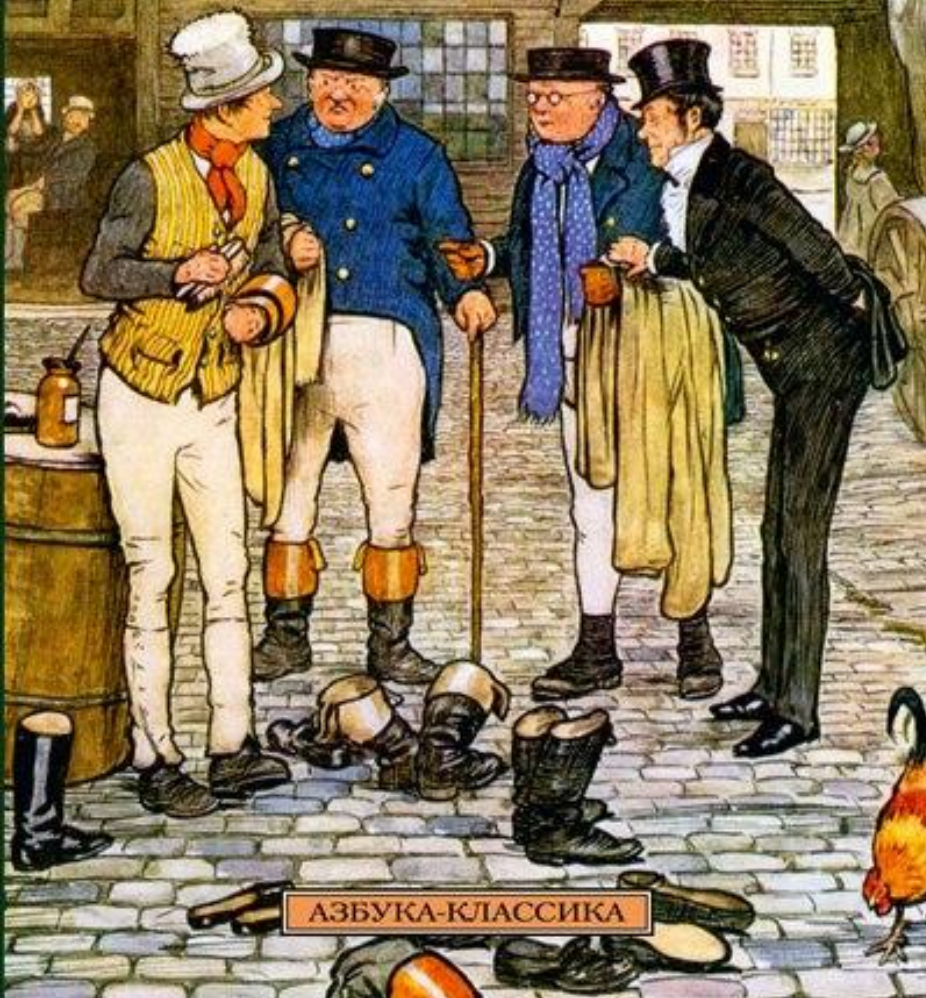
СТЕНДАЛЬ

Красное и черное

ЧАРЛЬЗ
ДИККЕНС

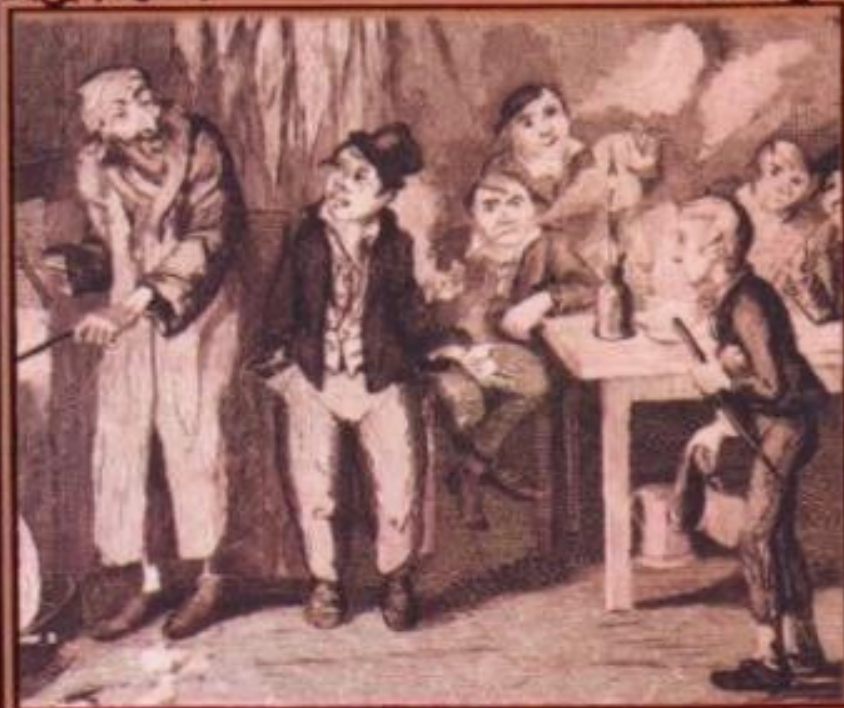
Посмертные
записки
Пиквикского клуба

АЗБУКА-КЛАССИКА

ЧАРЛЗ
ДИККЕНС

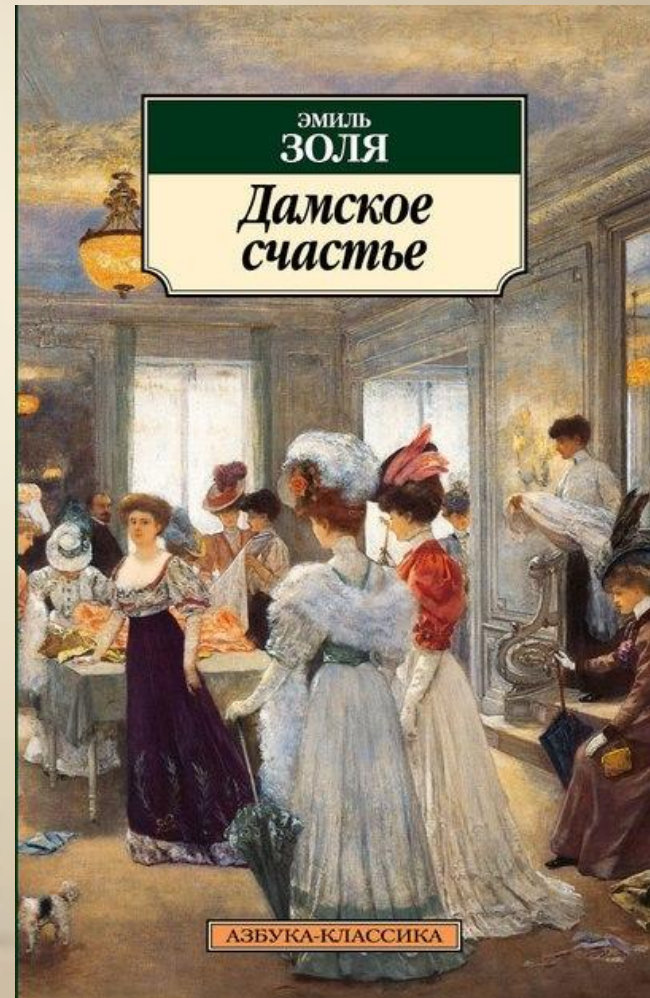
↓
Приключения
Оливера Твиста
↑

✦ ЗАРУБЕЖНАЯ КЛАССИКА ✦

4. Інші літературні напрямки XIX ст. Натуралізм (від франц. — природа) склався в останній третині XIX ст. Він прагнув до об'єктивного, точного і безпосереднього зображення реальності, людського характеру. Особлива увага зверталася на навколишнє середовище, що в більшості випадків розумілось як безпосереднє побутове оточення людини.

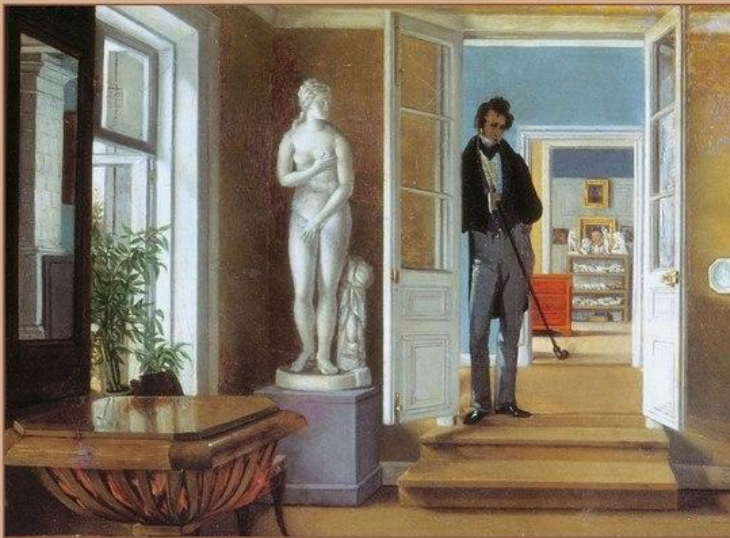
Теорія натуралізму була розроблена видатним французьким письменником Емілем Золя (1840—1902) у працях "Експериментальний роман", "Романісти-

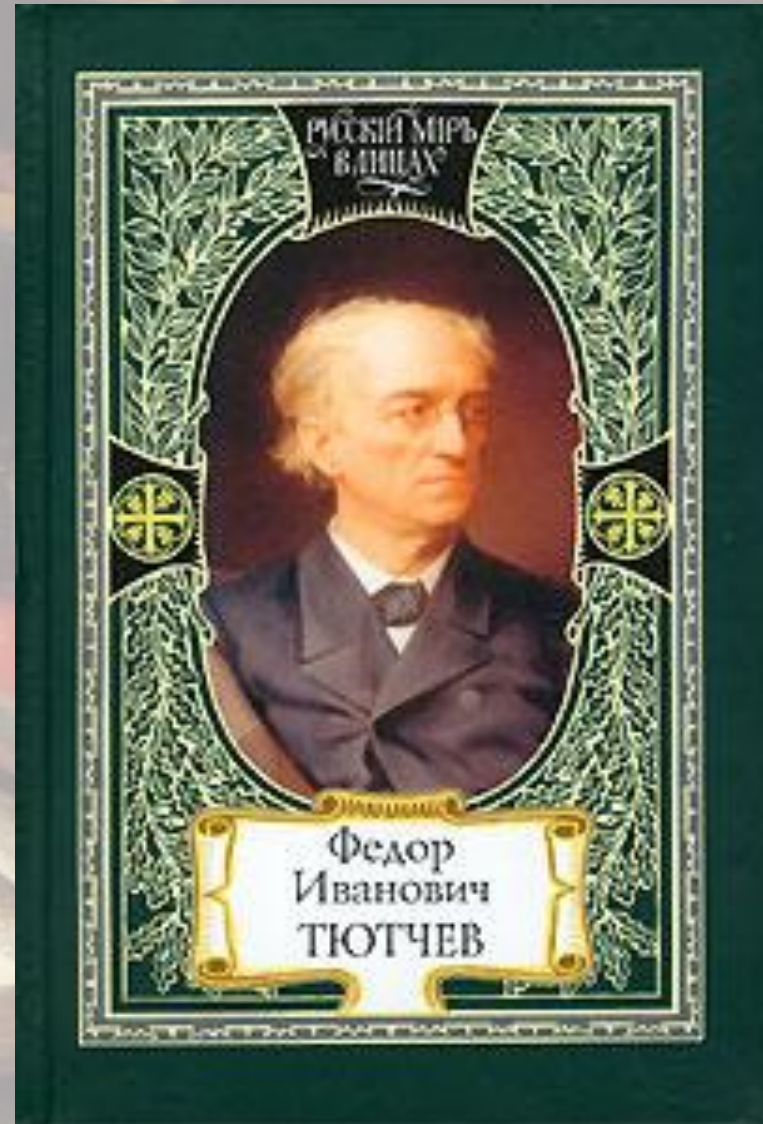
Російська література продовжує розвиватись у загальноєвропейському культурному контексті. У цей період творять Пушкін, Грибоєдов, Лермонтов, Тютчев.

КЛАСИКА В ШКОЛЕ

А. С. Грибоєдов

Торе ст ула

А. С. Пушкин

ПИКОВАЯ ДАМА

Художник Виктор Дувидов

АЛЕКСАНДР
ПУШКИН

Повести Белкина

АЗБУКА-РЕЦЕПТЫ

obuk.ru

М. Ю. Лермонтов

Герой нашего времени

Михаил
ЛЕРМОНТОВ

*Герой
нашего времени*

